

ת"פ 21967/03/20 - מדינת ישראל נגד עידן קאשי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 21967-03-20 מדינת ישראל נ' קאשי(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
עידן קאשי

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מורן טרבלסי

ב"כ הנאשם: עו"ד איתי בן נון

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

א. **שוד**, לפי סעיף 402(א) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

ב. **הפרת הוראה חוקית**, לפי סעיף 287(א) בחוק.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 25.6.18 במסגרת מ"ת 58533-06-18 הטיל בית משפט השלום בתל אביב על הנאשם תנאים מגבילים שכללו מעצר בית לילי בין השעות 20:00 עד 08:00, וביתר שעות היממה אפשרות לצאת לכל פעילות חוקית בליווי מפקח מאושר. **ביום 2.3.20 סמוך לשעה 20:40 הנאשם נכנס לחנות נוחות בתחנת דלק בבאר יעקב, כשהוא חבוש בכובע הקפוצ'ון שאותו לבש ואחז בידו חפץ חד. הנאשם ניגש לדלפק שם עמדה המתלוננת שעבדה כמוכרת במקום, איים עליה באמצעות החפץ החד והורה לה להביא לו את הכסף שנמצא בקופה. מפאת איומי הנאשם, המתלוננת פתחה את הקופה והנאשם אסף את כל שטרות הכסף שהיו בקופה וכן מספר רב של מטבעות. לאחר מכן הנאשם נמלט מהמקום. הנאשם שדד מן הקופה סך של 1,500 ₪ לערך.**

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, ללא הסכמה לעונש.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 20, תיאר קשר מתוח ולא יציב עם משפחתו לאורך השנים, בין היתר על רקע אורח חייו השולי וקשייהם להציב לו גבולות. מגיל צעיר גילה קשיים התנהגותיים ולימודיים, בגינם עבר בין מסגרות חינוכיות שונות עד לנשירתו ממערכת החינוך בתום 8 שנות לימוד. במסגרת מעצר בכלא אופק השלים ל-10 שנות לימוד וכיום במסגרת מעצרו משלים לימודיו ל-12 שנות לימוד. בגיל 14 חבר לחברה שולית, החל לצרוך סמים מסוג קנאביס במהלך לימודיו בפנימייה, תחילה באופן מזדמן ובמהלך הזמן התמכרותו העמיקה והוא צרך סמי הזיה באופן אינטנסיבי. **בחודש ינואר 17' שולב בטיפול בקהילה הטיפולית "רטורנו" במסגרת צו להשגחה זמנית, אולם בשל מעורבותו באירועים חריגים בקהילה, הטיפול בו הופסק. בהמשך שולב באישפוזית בקהילה הטיפולית "מלכישוע", אולם גם במסגרת זו גילה קושי להיענות לגבולות והמשיך לצרוך סמים ומשכך הוחלט על הפסקת הטיפול בו.** הנאשם לא גויס לצבא בשל מעורבותו השולית, ולא עבד באופן מסודר. הנאשם מסר שבחודשים האחרונים שולב בתוכנית הכנה לטיפול גמילה - בפרויקט "תלם" בבית המעצר. עברו הפלילי כולל שתי הרשעות מבית המשפט לנוער בין השנים 2018-2019 בגין ביצוע עבירות רכוש. **ממידע שהתקבל משירות המבחן לנוער, בהליכים הקודמים, עולים קשייו של הנאשם והתנגדות מצדו לשיתוף פעולה תוך קושי להתנתק מעולם הסמים ולהשתלב בטיפול מותאם למצבו.** הנאשם מוכר לשירות המבחן מהליך המעצר בו שהה בתנאים מגבילים טרם מעצרו בתיק דנן, אז שירות המבחן דיווח על קשייו של הנאשם לשתף פעולה ובדיקה לאיתור שרידי סם נמצאה חיובית לשימוש בסמים וההתרשמות הייתה שהנאשם מגלה תובנה נמוכה למצבו וקושי ממשי להיעזר בגורמי הטיפול לצורך עריכת שינוי וכי הוא זקוק לטיפול אינטנסיבי במסגרת קהילה טיפולית, אך לנוכח קשייו המתוארים לא הומלץ על כך. **ביחסו לעבירה, הנאשם הודה בביצועה, הסביר את הרקע להפרת תנאיו המגבילים בקשייו בשהות הממושכת בתנאים והתנהגות פורצת גבול וממוקדת בחיפוש אחר רווח כספי לצורך מימון הסמים שאותם צורך.** בשיחה עמו הכיר בחומרת העבירה שאותה ביצע והיה מסוגל להתייחס לפגיעה במתלוננת, מסר שמאז מעצרו הנוכחי משקיע כוחות לקדם את עצמו נוכח הבנתו שזקוק לעזרה טיפולית כדי לערוך שינוי במצבו והוא מבקש לעשות כן במסגרת מעצרו הנוכחי והעונש הצפוי לו כדי לקבל הכוונה מתאימה. **מזה מספר חודשים משולב בפרויקט תל"ם שמטרתו הכנה לטיפול גמילה, ותאר שהגבולות הברורים במסגרת מסייעים לו להתמיד.** הנאשם התייחס לעומק דפוסיו ההתמכרותיים אשר לתפיסתו עומדים בבסיס התנהגותו השולית, שיתף באשר לקורותיו ולקשייו לאורך השנים. **שירות המבחן התרשם שהנאשם מגלה קשיי הסתגלות ובעיות התנהגות לאורך השנים לצד התמכרות לסמים ועל אף מעורבות גורמי טיפול ומערכות אכיפת החוק, התקשה להתגייס לטיפול ולערוך שינוי בחייו. כיום מגלה הכרה ראשונית ומותאמת יותר למצבו ההתמכרותי ולצורך בקבלת טיפול.** כגורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות מנה שירות המבחן את חומרת העבירה, חוסר היציבות שמגלה במסגרות חיו לאורך השנים, קושי בקבלת סמכות, דפוסיו ההתמכרותיים שיתכן ומעצימים קשיים בשליטה עצמית ובויסוס דחפים, התנהגות עוברת חוק לאורך השנים והיעדר גורמי סמכות, הכוונה ותמיכה בסביבתו. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את ההבנה הראשונית שמבטא ביחס לדפוסיו ההתמכרותיים ולמחירים הכרוכים בכך, השתלבותו בעת מעצרו בתוכנית הכנה לטיפול גמילה והשיפור בהתנהלותו בעקבות הגבולות הברורים הקיימים במעצר. רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה הוערכה כבינונית ובאם תתרחש תוצאותיה צפויות להיות ברמה נמוכה. **לאור המוטיבציה שהנאשם מגלה כיום לטיפול במסגרת שב"ס והכרתו כי גבולות נוקשים וברורים מאפשרים לו לקדם את עצמו, שירות המבחן אינו ממליץ על טיפול בקהילה, אלא על קידום האפיק השיקומי בסיוע גורמי הטיפול בשב"ס.**

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד מורן טרבלסי, הנאשם ביצע עבירת שוד של חנות נוחות תוך שהפר את התנאים המגבילים שבהם היה נתון. הערכים החברתיים שנפגעו מעבירת השוד הם הגנה על ביטחון הציבור, פגיעה בקניין וגרימת עוגמת נפש ובהלה בקרב נפגעי העבירה החשים עצמם מאוימים מביצוע עבירות אלה, ובפרט עובדי חנויות הנוחות החשופים בשעות הלילה. בית המשפט העליון נתן דעתו לפגיעה הנפשית שנגרמת לקורבנות עבירות השוד. הפגיעה בערכים המגונים היא ברמה גבוהה לנוכח המקום בו התבצע השוד והשימוש שעשה הנאשם בחפץ חד.

אף שלא נגרמה פגיעה פיזית למתלוננת וסכום הכסף שנשדד נמוך, אין להתעלם מהאימה שאחזה במתלוננת באירוע לאור איומי הנאשם בעת שהיא שוהה במקום בגפה בשעת לילה. בעבירת הפרת הוראה חוקית מדובר בהפרה בוטה של התנאים המגבילים לשם ביצוע עבירת שוד. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כוללות תכנון מוקדם של העבירה. הנאשם הגיע למקום כשהוא מצויד בחפץ חד ומכאן שמדובר במעשה מתוכנן, ולא באירוע מזדמן. הנאשם ביצע את השוד לבדו, ובפועל נשדד סכום כספי לא גבוה, אך עלול היה להיגרם נזק כלכלי רב ונזק נפשי למתלוננת. המאשימה עתרה למתחם עונש הנע בין שנה ל-3 שנות מאסר בפועל. תסקיר שירות המבחן קבע שהנאשם בעל רקע של שימוש אינטנסיבי בסמים. במסגרת הליכים קודמים נקלט פעמיים בטיפול במסגרות שונות, אשר הופסקו. בעברו עבירות רכוש. הוא הופנה בעבר לשירות המבחן, אך התקשה לשתף פעולה ובדיקת שתן יצאה חיובית לשימוש בסמים. שירות המבחן התרשם אז שהנאשם מגלה הבנה נמוכה למצבו וקושי להתנתק מעולם הסמים. כיום הנאשם קיבל אחריות על מעשיו בפני שירות המבחן והכיר בחומרת העבירה ובנזק שגרם למתלוננת. מזה 3 חודשים משתתף בפרויקט גמילה בשב"ס ומבקש להמשיך את הטיפול במסגרת שב"ס. שירות המבחן התייחס לחומרת העבירות, חוסר היציבות שמגלה, קשייו לקבל סמכות ולדפוסיו ההתמכרותיים ומנגד התייחס לגילו הצעיר ולכך שמבטא הבנה ראשונית למצבו ולהשתלבותו בטיפול. שירות המבחן העריך שרמת הסיכון להישנות התנהגות עבריינית היא בינונית ואם תבוצע עבירה היא תהיה בחומרה נמוכה. בסופו של יום המליץ שירות המבחן שככל שיוטל על הנאשם עונש מאסר הוא ימשיך באפיק השיקומי במסגרת המאסר. המאשימה עתרה למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של מתחם העונש, ולהפעיל את עונש המאסר המותנה במצטר, להורות על חילוט כסף ומכשיר טלפון שנתפסו, וכן לחייבו בפיצוי למתלוננת.

6. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד איתי בן נון, נסיבות העבירה כוללות - עבירה שבוצעה באיום בלבד ללא פגיעה פיזית, והסכום שנשדד הוא נמוך. המטבעות שנטל נתפסו ברשותו מיד לאחר האירוע. הנאשם לקח אחריות מידית כבר בחקירתו הראשונה במשטרה, וגם כיום הוא נוטל אחריות מלאה. זהו מאסרו הראשון של הנאשם. מדובר בבחור צעיר יליד שנת 2000, עברו הפלילי אינו מכביד וכולל שתי הרשעות בגניבה מבית המשפט לנוער במסגרתן לא הוטל עליו עונש מאסר. בעבר הנאשם התקשה לשתף פעולה עם שירות המבחן לנוער ולמבוגרים והוא גילה אז הבנה נמוכה למצבו. במסגרת ההליך הנוכחי שירות המבחן מביע דעה חיובית על הנאשם והתסקיר מגלה סיכויי שיקום. הוא קיבל אחריות על התנהגותו, מכיר בחומרת העבירה, מסוגל להתייחס לנזק שגרם למתלוננת, וכיום משקיע כוחות ומקדם את עצמו לטיפול משמעותי. הוא מבין שהוא יתקשה לצאת מהמעגל בו הוא נתון, וכי עליו לנצל את המעצר הנוכחי ואת העונש שצפוי לו כדי להיעזר ולקבל הכוונה מתאימה. כלומר הוא משתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, מבין ומתייחס לעומק לדפוסיו ההתמכרותיים, משתף באופן פתוח בקשייו ומשולב מזה 3 חודשים בפרויקט גמילה בשב"ס. שירות המבחן רואה שיפור בהתנהלותו וקובע שהסיכון להתנהלות אלימה הוא בינוני ומידת החומרה צפויה להיות נמוכה. בשלב זה של חייו, הנאשם מקדם את עצמו בתוך גבולות ברורים, מגלה מוטיבציה להמשך טיפול בתחום ההתמכרותיות, ושירות המבחן ממליץ שככל שיוטל עליו מאסר בכלא הוא ימשיך באפיק הטיפול שבו נמצא היום, הואיל והוא יכול להיתרם מהטיפול בשב"ס. שירות המבחן רואה שלנאשם יש אפיק טיפולי, כלומר יש סיכויי שיקום, ולכן יש מקום לחרוג ממתחם העונש. הנאשם עצור מאז יום 2.3.20 והואיל ומדובר בנאשם צעיר, תפקודו החיובי והתסקיר החיובי, יש להפנותו לממונה על עבודות השירות כדי שישא את יתרת המאסר בעבודות שירות. ב"כ הנאשם הסכים שהכסף שנתפס ברשות הנאשם יועבר על חשבון קנס/פיצוי, והתנגד לחילוט הטלפון הנייד.

7. הנאשם טען שהוא לוקח אחריות מלאה ומבין את חומרת מעשיו ואת הנזק שגרם למתלוננת. הוא נמצא כיום בתהליך שיקומי ומודה לשב"ס על האפשרות שנתן לו להבין שיש דרך אחרת, והבין את שורש הבעיה שלו עם הסמים. מתחרט ולא יחזור על מעשיו.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

8. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

עמוד 3

9. **הערכים החברתיים** שנפגעו מביצוע העבירה הם בטחון הציבור, לצד הסדר הציבורי וקניינו של אדם. עבירת שוד של חנות נוחות, טומנת בחובה פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור והגנה על הזכות לביטחון אישי - ובכלל זה הגנה על שלומם ועל תחושת הביטחון של אלה העושים מלאכתם ונותנים שירות לציבור. בעבירת השוד יש אף כדי לזרוע פחד ולפגוע בתחושת הביטחון של הציבור בכללותו. זאת בנוסף לשמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה (ע"פ 7537/16 **מזרחי נ' מדינת ישראל** [20.1.17]). עבירת השוד מאגדת בקרבה את הפן האלים עם הפן הקנייני, ויש בה איום מובנה על גופו, כבודו, קניינו ושלווה נפשו של הקורבן. עבירת השוד מתבצעת מתוך מטרה להשיג רווח קל ומהיר בדרך עבריינית, תוך איום או פגיעה באנשים תמימים, ובכך פוגעת בסדר הציבורי. תחושת האימה וחוסר האונים שבה שרוי קורבן עבירת השוד, והחשש לחייו, מותירים בו לא פעם צלקות נפשיות חמורות לאורך תקופה ארוכה ומערערים את ביטחונו האישי (ע"פ 8660/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [17.5.11], ע"פ 9094/12 **טספאי נ' מדינת ישראל** [28.4.13], ע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** [9.3.17]).

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתה הרבה של עבירת שוד ועל הצורך להיאבק במבצעה תוך הטלת עונשים משמעותיים. דברים אלו נכונים בפרט כאשר מדובר בשוד שמבוצע כלפי אדם שמשרת את הציבור בהיותו חשוף לגחמות של עבריינים שמחפשים טרף קל. שכיחותם הרבה של מקרים אלה מחייבת את בתי המשפט להירתם למאבק בתופעה זו באמצעות ענישה מחמירה (ראו דברי כב' השופט א' שטיין בע"פ 1062/19 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [9.7.19]; ודברי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 4812/12 **סעדיב נ' מדינת ישראל** [11.4.13]).

על חומרת עבירת השוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי אשר קבע המחוקק לצדה, של 14 שנות מאסר.

10. **בבחינת מידת הפגיעה** בערך המוגן יש לתת את הדעת לכך שבעבירות השוד קיימים מדרגי ביניים של חומרה, ובמסגרת זו יש לבחון את מידת התכנון והתחכום; מספר המשתתפים; טיב ושווי הרכוש שנשדד (רכב, כסף מזומן, תכשיטים, אופניים, טלפון סלולרי); מקום ביצוע העבירה (בית מגורים, סניף בנק, חנות נוחות); האם נעשה שימוש בנשק קר או חם (אקדח, סכין, חפץ חד, חפץ דמוי אקדח); אופי האיום (איום בנשק, פתק, איום מילולי); האם הופעלה אלימות פיזית ובאיזו מידה; זהות הקורבן (קשישים, עובדי לילה, נהגי מוניות, בני נוער); מועד השוד (שעת לילה, צהרי היום), הנזקים שנגרמו ועוד.

במקרה הנוכחי מדובר בפגיעה **ברף בינוני**. הנאשם הגיע בשעת ערב לחנות נוחות בתחנת דלק, תוך שמסתיר את מפניו ואוחז בחפץ חד, בשעה שבה המתלוננת שימשה כמוכרת בחנות, איים עליה באמצעות החפץ החד, ונטל את כל שטרות הכסף שהיו בקופה ומספר רב של מטבעות. ביצוע עבירת השוד תוך הפרה בוטה של תנאי שחרור מגבילים שהוטלו על הנאשם בהליך אחר מעצים את הפגיעה בערכים המוגנים.

11. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שלעבירת השוד קדם תכנון. הנאשם הפר את תנאי מעצר הבית הלילי שהוטלו עליו בתיק אחר, עטה על ראשו כובע קפוצ'ון והצטייד בחפץ חד. הוא נכנס לחנות נוחות בתחנת דלק בשעת ערב ואיים באמצעות החפץ החד על המוכרת במקום ודרש ממנה את הכסף המצוי בקופה. הנאשם נטל מהקופה את כל שטרות הכסף ומטבעות ונמלט מהמקום. פוטנציאל הנזק מביצוע עבירת השוד הוא משמעותי, שכן לא ניתן לצפות כיצד יתפתח אירוע אלים במהלך שוד, אשר יכול היה להסלים עד לכדי פגיעה בגוף, וזאת גם אם הנאשם - אשר אחז בחפץ חד - לא רצה בכך. הנזק שנגרם בפועל הוא ממוני וכולל את סכום הכסף שנשדד (1,500 ₪). כמו כן, מובן הדבר כי המתלוננת חוותה עוגמת נפש ובהלה נוכח ביצוע עבירת השוד באמצעות חפץ חד בידי אדם רעול פנים בשעת ערב במקום עבודתה. הנאשם ביצע את העבירה בעבור בצע כסף ונוכח דפוסיו השוליים וההתמכרותיים.

12. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר בפועל במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 4125/14 **חרב נ' מדינת ישראל** (30.4.14), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של ניסיון שוד. הנאשם נכנס לחנות מכולת, הוציא חפץ מפלסטיק הנחזה להיות אקדח ודרש מהמתלונן למסור את הכסף שבקופה. המתלונן נטל את אקדח הפלסטיק מידיו של הנאשם, הדף את הנאשם וזה נמלט מהמקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין שנתיים ל-5 שנות מאסר בפועל והשית על הנאשם, הסובל מנכות ובעיות משפחתיות ופסיכיאטריות, בעל עבר פלילי, עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קבע כי **מתחם העונש נע בין שנה ל-3 שנות מאסר בפועל והקל בעונשו לעונש של 24 חודשי מאסר בפועל**.

ב. בע"פ 7537/16 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (30.1.17), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירת שוד. הנאשם נכנס לסניף בנק לבוש במעיל, חובש קסדה ומרכיב משקפיים אטומים. הנאשם ניגש לפקידת הבנק ואיים עליה באומרו: "זה שוד, יש לי אקדח, תביאי את הכסף". בתגובה לכך הפקידה העבירה לידי סך של 3,700 ₪. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 12 ל-42 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל עבר פלילי שהתיישן, סובל ממצוקה כלכלית, נדון ל-24 חודשי מאסר בפועל.

ג. בע"פ 3929/15 **יצחק נ' מדינת ישראל** (2.11.15) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד. הנאשם נכנס לסניף בנק והציג לפקידות פתק ובו איום להוציא אקדח. הפקידה מסרה לו כ-10,000 ₪, והנאשם נמלט. לנאשם רקע של התמכרות לסמים. בית המשפט קבע מתחם ענישה שבין **12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם נדון ל-22 חודשי מאסר בפועל.

ד. בע"פ 2228/20 **אטרש נ' מדינת ישראל** (24.6.20) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד בצוותא לפי סעיפים 402(א) ו-29 בחוק. הנאשם ביחד עם שני חבריו, הגיעו בשעת לילה לחנות נוחות בתחנת דלק, ובאימים שדדו מהמוכר כסף וסיגריות בשווי כולל של כ-10,000 ₪, ונמלטו מהמקום. עברו הפלילי של הנאשם קל. שירות המבחן המליץ על עבודות שירות. נקבע **מתחם שבין 20 ל-40 חודשי מאסר**, והנאשם נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל.

ה. בע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** (17.11.16), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת שוד. הנאשם הגיע בשעת לילה לחנות נוחות בתחנת דלק, כשהוא מצויד בתיק ובו אקדח צעצוע. ניגש למתלונן ששהה בגפו בחנות, הראה למתלונן את אקדח הצעצוע, הורה למתלונן למסור את מכשיר הטלפון הנייד שברשותו כדי שלא יזעיק עזרה והורה לו לתת את הכסף שבקופה ומכיסו ונטל סך של 1,400 ₪. לנאשם עבר פלילי קל. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשים** והשית על הנאשם עונש של **20 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בע"פ 452/14 **דבוש נ' מדינת ישראל** (3.4.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירת שוד. הנאשם נטל אופנוע גנוב, הצטייד בקסדה ואקדח צעצוע, נכנס לתחנת דלק בשעת לילה, שלף את אקדח הצעצוע, הצמידו לראשו של המתדלק ודרש כסף. המתדלק מסר לנאשם כסף, כרטיס הנחה וטלפון נייד. בהמשך לכך, לדרישת הנאשם פתח המתדלק את

משרד התחנה, ומסר לנאשם סכום כסף נוסף. סך הכל 1,500 ₪. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין שנה ל-3 שנות מאסר** וחרג מהמתחם משיקולי שיקום לעונש של **6 חודשי עבודות שירות** וצו מבחן.

ז. בת"פ (מח' ת"א) 2816-09-19 **מדינת ישראל נ' שבבאי** (30.4.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות שוד והפרת הוראה חוקית. הנאשם נכנס לחנות נוחות, כשעל ידו מלופפת חולצה באופן שנחזה לחפץ חד, דרש מהמתלונן את הכסף בקופה ואיים שידקור אותו. במועד שקדם לביצוע העבירה הנאשם עזב את מקום מעצר הבית בו היה נתון והסיר את האזיק האלקטרוני. בית המשפט קבע **מתחם עונש שנע בין שנה ל-3 שנות מאסר**. הנאשם בעל עבר פלילי ונסיבות חיים קשות, נדון ל-**24 חודשי מאסר בפועל**.

ח. בת"פ (מח' חי') 20288-10-19 **מדינת ישראל נ' גובנקו** (28.1.20), הורשע נאשם בעבירת שוד. הנאשם נכנס לחנות נוחות בתחנת דלק, חבש כובע-מסכה, ניגש למוכרת וכיוון לעברה אקדח צעצוע. המוכרת נבהלה ונמלטה למחסן החנות. הנאשם גנב מהקופה סך של 442 ₪. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר**. הנאשם בעל עבר פלילי נדון לעונש של **24 חודשי מאסר בפועל**.

ט. בת"פ (מח' מר') 73593-10-18 **מדינת ישראל נ' אלאטרש** (4.8.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירת שוד. הנאשם נכנס לחנות נוחות כשהוא חובש על ראשו כובע קפוצ'ון, ביקש מהמוכרת שתי חפיסות סיגריות, חטף אותן מידה, הורה לה לתת לו את הכסף מהקופה ואיים עליה. המתלוננת פתחה את הקופה ונאשם נטל סך של 1,800 ₪ ונמלט. בית המשפט קבע **מתחם עונש שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל עבר פלילי שכלל הרשעה יחידה ושירות המבחן בא בהמלצה שיקומית בעניינו, נדון לעונש של **12 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-12 ועד ל-36 חודשי מאסר בפועל**, וזאת כעתירת המאשימה.

במאמר מוסגר יצוין כי בעבירות שוד המבוצעות תוך שימוש בחפץ חד, קיימת פסיקה שבה נקבעו מתחמים גבוהים יותר, ואולם על-פי רוב מדובר בהרשעות בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) בחוק, ולא שוד לפי סעיף 402(א) בחוק כפי שהנאשם הורשע במקרה הנוכחי. מכאן שאותה פסיקה אינה ישימה למקרה הנוכחי.

14. במקרה דנן, **לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה**. לאורך השנים נעשו ניסיונות לשלב את הנאשם בטיפול הנדרש במצבו ובכלל זה שולב פעמיים בקהילה טיפולית, אולם בכל פעם הוא לא עמד בכללי המקום ונפלט מהטיפול. אף לאחרונה בהליך מעצר בתיק קודם, הנאשם התקשה לשתף פעולה, להכיר במצבו ובצורך בקבלת טיפול. כיום בעת מעצרו, הנאשם השתלב בפרויקט הכנה לטיפול גמילה, ומדבריו עולה שהוא מצליח להתמיד בטיפול ומעוניין בהמשך הטיפול בו במסגרת שב"ס. הנאשם נוטל אחריות למעשיו בעבירה, מכיר בחומרת מעשיו ובפגיעתו במתלוננת וכן בקשייו ובצורך בטיפול. שירות המבחן התרשם שהנאשם מגלה כיום הכרה ראשונית ומותאמת יותר למצבו ההתמכרותי וניכרת הגמשה בעמדותיו לצורך להשתלב בטיפול וכי השתלבותו של הנאשם במסגרת ברורה ומציבת גבולות בפרויקט שב"ס מביאה לשיפור בהתנהלותו.

סבורני שאין בכך כדי להצביע על הליך שיקום משמעותי. יישום מבחני הפסיקה בעניין חריגה מהמתחם משיקולי שיקום מוביל למסקנה שלא ניתן לקבוע שהנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם כדרישת סעיף 40ד' בחוק באופן

המצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם. עם זאת, יש לתת משקל להשתלבותו של הנאשם בפרויקט הכנה לטיפול גמילה ולנכונות שמבטא כיום להשתלב בטיפול במסגרת שב"ס בקביעת עונשו בתוך מתחם העונש.

גזירת העונש המתאים לנאשם

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם צעיר בן 20, וכבר בהיותו נער גילה קשיים התנהגותיים והסתגלותיים, נשר ממערכת החינוך, החל לצרוך סמים, חבר לחברה שולית והחל במעורבות בפלילים, כשהוא נעדר גורמי תמיכה והכוונה משפחתיים. במהלך השנים התמכרותו של הנאשם לסמים העמיקה. יש להניח שלנסיבות חייו השפעה על ביצוע העבירה. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון עבורו. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה בביצוע העבירות, מכיר בחומרתה ובפגיעתו במתלוננת. בעת מעצרו הנוכחי הנאשם השתלב בפרויקט הכנה לטיפול גמילה במסגרת שב"ס ומתאר כי מסגרת זו המאופיינת בגבולות ברורים מסייעת לו להתמיד והוא מביע רצון להמשך טיפול במסגרת שב"ס, ויש לקוות שיצליח לגייס כוחות ולהיתרם מטיפול גמילה משמעותי במסגרת שב"ס. לנאשם עבר פלילי שכולל שתי הרשעות מבית המשפט לנוער בין השנים 2018-2019 בגין ביצוע עברות רכוש. כמו כן, נתתי דעתי לכך שהנאשם עצור מאז יום 2.3.20.

נגד הנאשם תלוי עומד עונש מאסר על תנאי בר הפעלה בן שלושה חודשים אשר הוטל עליו בבית המשפט לנוער. התנאי הוטל על הנאשם בחודש אפריל 2019 לבל יעבור עבירת גניבה, והנאשם ביצע בתוך תקופת התנאי עבירה של שוד. בכל הנוגע להפעלת המאסר על תנאי, סבורני כי יש להפעילו במצטבר לעונש שמוטל בגין תיק, ולא קיימים נימוקים להפעלתו באופן חופף.

16. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שסנקציות קודמות ובכללן מאסר מותנה ותנאי שחרור מגבילים לא הוו גורם מרתיע וממתן ולא מנעו ממנו לבצע את העבירות הנוכחיות. עוד יש לתת את הדעת להתרשמות שירות המבחן מדפוסיו ההתמכרותיים של הנאשם, מכך שמצוי אך בשלב ראשוני של הטיפול הנדרש במצבו, ושרמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה הוערכה כבינונית (אם כי תוצאותיה, ככל שתתרחש, צפויות להיות ברמה נמוכה).

17. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לא בתחתית המתחם, לצד הפעלת עונש המאסר המותנה במצטבר. כמו כן יש להטיל על הנאשם פיצוי למתלוננת בגין הנזק שנגרם לה. לנוכח הסכמת ב"כ הנאשם להעברת הכסף שנתפס ברשות הנאשם לטובת קנס/פיצוי, סבורני כי יש לחלט את הכסף, בסך של 400 ₪, ולהימנע מהטלת קנס.

בשולי הדברים יש להפנות את תשומת לב השב"ס לצורך להמשיך ולשלב את הנאשם בהליכי שיקום וגמילה במסגרת מאסרו, וזאת בהמשך להליכים בהם החל להשתלב, ותוך תקווה שיהיה בהליכים אלה כדי להוביל לגמילת הנאשם משימוש בסמים ולשינוי אורחות חייו.

סוף דבר

18. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **18 חודשי מאסר בפועל** אשר מנינים מיום מעצרו 2.3.20.
- ב. הפעלת עונש המאסר המותנה בן 3 חודשים אשר ניתן בת"פ 58379-01-18 וזאת במצטבר לעונש המאסר שהוטל בתיק זה, כך שבסך הכל יישא הנאשם ב- **21 חודשי מאסר בפועל** וזאת עמוד 7

מיום מעצרו.

- ג. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת רכוש מסוג פשע או כל עבירת אלימות מסוג פשע.
- ד. 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שנה מיום שחרורו ממאסר כל עבירת רכוש מסוג עוון, עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת הפרת הוראה חוקית.
- ה. פיצוי בסך 1,500 ₪ למתלוננת. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.2.21, ויועבר למתלוננת על פי פרטים שתמסור המאשימה. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.
- ו. סכום הכסף שנתפס ברשות הנאשם, בסך של 400 ₪ - יחולט.

מכשיר הטלפון שנתפס ברשות הנאשם יושב לו, בכפוף לכל דין.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"א, 27 אוקטובר 2020, בנוכחות הצדדים.